

Aan
RvB, Fred Paling, Titus Livius, Peter Ploegsma, Ron Bos, Cora van der Sel, Geert Tillemans

Datum
29 augustus 2007

Van
KENNISCENTRUM,
Ed Berendsen
T (020) 687 1625
Ed.Berendsen@uwv.nl

cc
Jan Stalman

P. Rijnsburger
T (020) 687 1956
Peter.rijnsburger@uwv.nl

Onderwerp

KM 07/15 AO Ramingen 2007-II

Puntsgewijze samenvatting van de belangrijkste signalen

- **WAO:** Door de aanpassingen in de aSB-procedures en het afschaffen van de maximering van het maatman wordt de raming van de instroom in de WAO voor 2007 verhoogd. Bovendien wordt de raming van de uitstroom voor 2007 verlaagd omdat het zwaartepunt van de resterende herbeoordelingen nu in 2008 en 2009 ligt. De raming van het WAO-bestand wordt door de gewijzigde in- en uitstroomprognose naar boven bijgesteld voor 2007 (+1,7%) en 2008 (+0,7%).
- **WIA:** Onder invloed van de realisaties over het eerste half jaar zijn de ramingen voor WIA verlaagd: zowel voor beslissingen (-13%), instroom (-10%), uitstroom als bestand. Verder is de raming van de doorstroom van WGA naar IVA verlaagd. Hoewel er inmiddels enig zicht ontstaat op de doorstroom van WGA naar IVA is echter nog veel onzeker.
- **Wajong:** De ontwikkeling van de instroom is opnieuw naar boven bijgesteld. Als belangrijke reden hiervoor wordt verhoogde instroom vanuit de Bijstand aangegeven. Het lopend bestand stijgt door de bijstelling van in- en uitstroom sterker dan bij de vorige raming werd verwacht. Het huidige instroomniveau leidt op de lange termijn tot een bestand van 400.000.
- **Augustusbrief:** De ramingen van SZW voor de augustusbrief en de actuele UWV-ramingen verschillen bij de Wajong en WIA. Bij WIA komt enerzijds voort uit de keuze van SZW om behoedzaam te ramen en anderzijds uit het feit de UWV-raming onder invloed van realisaties verder is verlaagd. Bij de Wajong komt het doordat de UWV-raming voor de instroom in de Wajong is verhoogd onder invloed van de realisaties.

Inleiding

Ten behoeve van de begrotingscyclus 2008 en de fonds- en premienota's wordt periodiek een raming gemaakt van de volumeontwikkeling van de sociale zekerheidswetten. Daarin worden de beleidsuitgangspunten, de macro-economische ontwikkeling van het CPB en de realisaties bij de verschillende wetten verwerkt. De beleidsuitgangspunten worden in overleg tussen SZW en UWV vastgesteld. Dat is eerder dit jaar gebeurd. Ten opzichte van voorjaarsraming verschilt deze raming op drie punten. Ten eerste zijn de realisaties over het eerste half jaar 2007 verwerkt. Verder zijn de deze ramingen gebaseerd op de nieuwe CPB-ramingen uit de MEV 2008. Ten slotte leiden de gewijzigde procedures voor de herbeoordelingen in het kader van aSB tot veranderingen bij de AO-ramingen. In deze kennismemo wordt verder ingegaan op de volumeaantallen die in de augustusbrief zijn opgenomen.

De opbouw van het vervolg van dit memo is als volgt. In de hoofdtekst worden de ramingen in detailniveau besproken. In de bijlagen wordt vervolgens dieper ingegaan op de wijze waarop de prognoses tot stand gekomen zijn. In bijlage A wordt het economische beeld geschetst. De uitgangspunten voor de prognoses van de verschillende wetten worden besproken in de bijlagen B t/m E: voor de WAO in bijlage B, voor de WIA in bijlage C, voor de Wajong in bijlage D en tenslotte voor de WAZ in bijlage E.

Ramingen

1. Prognose WAO

Door het sluiten van de WAO stromen er vanaf 2006 geen arbeidsongeschikten meer instromen waarvan de aanvang van het recht op WAO ingaat na 31 december 2005. Er blijft echter nog een restinstroom over. Dit zijn vooral aanvragen uit 2005 of eerder die om diverse redenen pas nu tot uitkering komen (overloop oude jaren) en rechten die heropend worden. Deze restinstroom zal gestaag kleiner worden. De reparatieactie rond de herbeoordeling van 45+plussers zorgt daarnaast in 2007 voor een extra instroom. Datzelfde geldt voor de herbeoordeling van eerdere aanvragen naar aanleiding van het opheffen van de maximering van het maatmanloon. Omdat deze acties in de vorige ramingen niet werden meegenomen leidt dit tot een opwaartse bijstelling van de raming van het aantal beslissingen in 2007 (+4.700). Verder verwachten we dat de afname van de instroom vanaf 2008 wat langzamer gaat dan eerder werd verwacht.

Tabel 1. WAO-prognose

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Prognose 2007-II (aantallen x 1000)									
Beslissingen	96,9	26,4	12,2	15,7	6,6	4,4	3,1	2,1	1,5
Afwijzingen	37,7	6,5	1,1	1,4	0,6	0,4	0,3	0,2	0,1
Toekenningen	59,2	19,9	11,0	14,2	6,0	4,0	2,8	1,9	1,4
Beëindigingen	78,9	82,3	75,0	56,1	60,5	52,5	46,7	45,2	42,6
Lopend bestand	765,9	703,1	639,0	597,2	542,8	494,3	450,4	407,1	365,8
Uitkeringsjaren ¹		576	524	487	452	413	378	344	311
Mutaties (%)									
Beslissingen		-72,8	-53,8	28,8	-57,6	-33,7	-30,5	-30,0	-30,0
Afwijzingen		-83,0	-82,3	25,6	-57,6	-33,7	-30,5	-30,0	-30,0
Toekenningen	-10,7	-66,4	-45,0	29,2	-57,6	-33,7	-30,5	-30,0	-30,0
Beëindigingen	-5,1	4,3	-9,1	-25,3	7,9	-13,3	-11,0	-3,2	-5,7
Lopend bestand	-2,6	-8,2	-9,1	-6,5	-9,1	-8,9	-8,9	-9,6	-10,1
Uitkeringsjaren			-9,1	-7,0	-7,2	-8,5	-8,6	-9,0	-9,5
Prognose 2007-I (aantallen x 1000)									
Beslissingen	96,9	26,4	12,1	11,0	6,9	3,6	2,2	1,5	1,1
Afwijzingen	37,7	6,5	1,1	1,0	0,6	0,3	0,2	0,1	0,1
Toekenningen	59,2	19,9	11,0	10,0	6,3	3,3	2,0	1,4	1,0
Beëindigingen	78,9	82,3	74,8	61,8	54,9	48,3	45,9	44,1	41,6
Lopend bestand	765,9	703,1	639,3	587,5	538,9	493,9	449,9	407,2	366,6
Uitkeringsjaren		576	525	482	444	409	375	341	309

¹ De prognose van de uitkeringsjaren wordt geschat op basis van de ontwikkeling van het gemiddelde lopend en kan afwijken van de ramingen in de Fondsnota's. Ze is bedoeld om een vergelijking te kunnen maken met de prognoses van SZW.

De wijziging van de procedures rond de herbeoordelingen in het kader van aSB houdt in dat eerst de leeftijdsgroep 45-plus, die al herbeoordeeld was, opnieuw wordt beoordeeld, maar nu op basis van het oude schattingsbesluit. Ook wordt voorrang gegeven aan de beoordelingen die voortvloeien uit het opheffen van de maximering van het maatmanloon. Dat betekent dat de overige aSB herbeoordelingen in de tweede helft van de 2007 beperkt in omvang zullen zijn. Deze zijn doorgeschoven naar 2008 en het eerste kwartaal van de 2009. Bovendien zal naar verwachting het percentage volledige afschrijvingen veel lager zijn dan in de afgelopen jaren. De consequentie van deze wijzigingen is dat de raming van de uitstroom in 2007 verlaagd wordt (-5.700). Voor 2008 (+5.600) en 2009 wordt daarentegen de raming verhoogd (+4.200). Per saldo blijft de totale uitstroom over 2007 en 2008 ongeveer gelijk. Na 2009 is de uitstroom over alle jaren wat verhoogd onder invloed van de extra instroom.

Door de veranderingen bij de in- en uitstroom wordt de ramingen van het lopend bestand voor 2007 (+9.700, 1,7%) en 2008 (+3.900, 0,7%) naar boven bijgesteld. Het bestand blijft echter in snel tempo afnemen.

Door de aanpassingen in de aSB-procedures en het afschaffen van de maximering van het maatman wordt de raming van de instroom in de WAO voor 2007 verhoogd. Bovendien wordt de raming van de uitstroom voor 2007 verlaagd omdat het zwaartepunt van de resterende herbeoordelingen nu in 2008 en 2009 ligt. De raming van de uitstroom wordt daardoor in 2008 en 2009 verhoogd. De raming van het WAO-bestand wordt door de gewijzigde in- en uitstroomprognose naar boven bijgesteld voor 2007 en 2008.

2. Prognose WIA

Hoewel de WAO nog steeds het uitgangspunt is voor de berekening van de omvang van de instroom worden de WIA-parameters in toenemende mate afgeleid uit de realisaties van de claimbeslissingen. We maken onderscheid tussen de realisaties op basis van de claimbeslissingen en op basis van betalingen. Het belangrijkste verschil tussen beiden vormen de voorschotten. Voor de prognose geldt de betalingssystematiek.

De meeste WIA-parameters geven over de eerste helft van 2007 een voortdurend stabiel beeld². Ten opzichte van de vorige raming zijn ze dan ook niet bijgesteld. Op drie punten moet echter een opmerking gemaakt worden:

- Het afwijzingspercentage
- De omvang van de instroom
- het aandeel duurzaam volledig arbeidsongeschikten

Het afwijzingspercentage: De realisaties over de eerste helft van 2007 laten zien dat het afwijzingspercentage gedaald is tot 42,5% gerelateerd aan het aantal beslissingen volgens de betalingssystematiek (was 45%). De daling lijkt duurzaam zodat voor de prognose dit percentage gehanteerd wordt. Waarom het percentage afwijzingen afneemt is niet duidelijk, maar er zou sprake kunnen zijn van een leereffect.

De omvang van de instroom: Waar in de vorige raming nog werd geconstateerd dat de realisaties zich bewogen binnen de marges van de verwachtingen, moet we na een half jaar

² - Het aandeel gedeeltelijk arbeidsongeschikten (35/80% AO) is stabiel en bedraagt 29%.

- Het aandeel duurzaam volledig arbeidsongeschikten is stabiel (22%).

constateren dat de realisaties opnieuw achterblijven bij de verwachtingen. We schrijven dit toe aan een meer dan verwacht effect van de verlenging van de ziekteperiode (VLZ). Zoals in het vorige ramingoverzicht werd aangegeven bleek uit eerste analyses³ dat het effect van VLZ groter is dan de 25% waarvan in de vorige nog van uitgegaan werd. Omdat het eerste analyses waren zijn we hier behoedzaam mee omgegaan. Nu is echter duidelijk dat het gehanteerde percentage van 25% te laag is. Het percentage wordt daarom verhoogd tot 30%. Mogelijkerwijze wordt het percentage bij een volgende raming nog verder verhoogd.

Het aandeel duurzaam volledig arbeidsongeschikten: Het duurzaamheidsprotocol zorgt er voor dat het aandeel duurzaam volledig arbeidsongeschikt sterk afwijkt van de eerdere verwachtingen. Voor de WAO weten we dat maar 26% van de volledig arbeidsongeschikten binnen vijf jaar uitstroomt wegens herstel (of herbeoordeling). Als dit ervaringsfeit toegepast mag worden op de WIA (en er zijn vooralsnog geen redenen om te veronderstellen dat dit niet mag) dan betekent het dat, rekening houdend met uitstroom wegens pensionering en overlijden, circa de helft van de volledig arbeidsongeschikten in WGA na vijf jaar nog steeds volledig arbeidsongeschikt is. Uit verschillende analyses komt bovendien naar voren dat de WGA-populatie een aanzienlijke groep mensen met ernstige ziektebeelden kent. Verder geldt dat een belangrijk deel van de volledig arbeidsongeschikten in WGA voorlopig is ingedeeld als niet duurzaam.

Gegeven de voorafgaande constatering betekent dit dat er een beweging van WGA naar IVA verwacht kan worden. De eerste gegevens wijzen er op dat deze beweging ook plaatsvindt, maar tot nu toe achterblijft bij de eerder verwachte omvang. Hoewel we het gedefinieerde scenario⁴ blijven hanteren stellen we het op een punt bij: de doorstroom naar IVA naar aanleiding van de eerste herbeoordeling wordt gehalveerd (1/6^e tegen 1/3^e in de vorige raming. Het scenario ziet er nu als volgt uit:

- De volledig arbeidsongeschikten in WGA worden in de loop de tijd meerdere keren opgeroepen voor een herbeoordeling. De eerste keer wordt iedereen opgeroepen in kwartaal vijf en zes. In het derde jaar wordt 70% voor de tweede keer opgeroepen, en de laatste keer wordt in het vijfde jaar van die groep nog eens 30% opgeroepen. Verder vinden er voor deze groep geen professionele herbeoordelingen plaats. De eerste keer dat mensen worden opgeroepen zal voor 5% de mate van arbeidsongeschiktheid verlaagd worden naar minder dan 35%, 1/6^e (was 1/3^e) wordt duurzaam arbeidsongeschikt en gaat over naar IVA en de rest verandert niet. De tweede keer dat de nog aanwezigen worden opgeroepen vindt er geen uitstroom plaats, wordt de helft duurzaam arbeidsongeschikt en gaat over naar IVA. De derde keer dat de nog aanwezigen worden opgeroepen gebeurt hetzelfde.

Ramingen: In tabel 2 is de prognose opgenomen op basis van het uitvoeringsscenario. Door de verhoging van het effect van VLZ is prognose van jaarlijkse instroom met bijna 10% verlaagd. De verwachte instroom komt nu in 2007 uit op 26.200. Er is echter een reële kans dat ook deze raming nog te hoog en dat we per saldo niet hoger uitkomen dan 24.000. Omdat het afwijzingspercentage ook lager wordt ingeschat neemt het aantal beslissingen nog sterker af dan het aantal toekenningen (-6.800 of 13% in 2007).

³ UKV 2006-IV

⁴ De gekozen verdelingen in zijn inschattingen. Andere uitkomsten zijn ook mogelijk.

Tabel 2. WIA-prognose⁵, uitvoeringsscenario (x 1000)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Beslissingen	38,4	45,5	47,7	49,2	50,8	52,4	53,7
- vorige raming	38,3	52,3	54,8	56,5	58,4	60,1	61,7
Afwijzingen	17,3	19,3	20,3	20,9	21,6	22,3	22,8
- vorige raming	17,3	23,6	24,7	25,5	26,4	27,2	27,9
Toekenningen							
IVA	3,9	6,9	9,1	10,3	11,0	11,6	11,9
- primaire stroom	3,7	5,5	5,8	5,9	6,1	6,3	6,4
- secundaire stroom	0,2	1,3	3,3	4,4	4,9	5,3	5,5
WGA	17,2	19,3	18,4	18,0	18,2	18,5	19,0
- primaire stroom	17,4	20,6	21,7	22,3	23,1	23,8	24,5
- secundaire stroom	-0,2	-1,3	-3,3	-4,4	-4,9	-5,3	-5,5
Totaal	21,1	26,2	27,4	28,3	29,2	30,1	30,9
- Vorige raming	21,0	28,7	30,0	31,0	32,0	33,0	33,8
Beëindigingen							
IVA	0,3	0,6	0,9	1,4	1,9	2,6	3,4
WGA ⁶	1,7	4,8	5,8	6,4	7,3	8,1	9,0
Totaal	2,0	5,4	6,7	7,8	9,2	10,8	12,4
- Vorige raming	2,0	5,9	7,3	8,5	10,0	11,7	13,5
Lopend bestand							
IVA	3,6	9,9	18,0	26,9	36,0	45,0	53,5
WGA	15,5	30,0	42,5	54,1	65,0	75,4	85,3
Totaal	19,1	39,9	60,6	81,0	101,0	120,4	138,9
- Vorige raming	19,0	41,8	64,5	87,0	109,0	130,3	150,6
Uitkeringsjaren⁷	8,7	27,5	46,7	66,0	85,1	103,7	121,6
Aandeel IVA (%)	19	25	30	33	36	37	39

Als gevolg van de lagere instroom is ook de uitstroom is ook naar beneden bijgesteld. Door de lagere instroom neemt het bestand in vergelijking met de vorige raming af. In 2012 is de bestand door de aanpassingen 8% lager dan bij de vorige raming. Door de verminderde doorstroom van WGA naar IVA in het tweede jaar neemt het aandeel IVA af in relatie tot de vorige ramingen. In 2012 is het aandeel opgelopen tot 39% tegen 41% in de vorige raming.

Onder invloed van de realisaties over het eerste half jaar zijn de ramingen voor WIA verlaagd: zowel voor in-, uitstroom als bestand. Verder is onder invloed van de realisaties de raming van de doorstroom van WGA naar IVA verlaagd. Hoewel inmiddels enig zicht ontstaat op de doorstroom van WGA naar IVA is echter nog veel onzeker.

⁵ De prognose betreft het aantal betalingen en niet het aantal claimbeslissingen. 2006 zijn realisaties.

⁶ Beëindigingen exclusief de secundaire stroom richting IVA. Omwille van de helderheid is deze begrepen onder de toekenningen.

⁷ Uitkeringsjaren inclusief de WW-toeslag voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten die hun verdien-capaciteit niet (volledig) kunnen benutten.

3. Prognose Wajong

In relatie tot de vorige raming is de instroom en ook het aantal beslissingen opnieuw naar boven bijgesteld. Uit de analyse van de instroom van 2006 en 2007 en uit signalen uit regio's leiden we af dat de instroom uit de Bijstand groter zal zijn dan eerder werd verwacht. De verwachting is dat de stijgende instroom vanuit de Bijstand voor een belangrijk deel eenmalig is omdat het vooral een screening van het bestand betreft. Wanneer het effect van deze screening voorbij is, is echter onbekend. In tegenstelling tot de vorige raming gaan we er nu vanuit dat het effect pas na 2008 minder wordt. Daarnaast zal de toegenomen screening aan de poort van de Bijstand echter ook tot een permanente verhoging leiden. In welke mate weten we niet, maar er zijn aanwijzingen dat dit effect substantieel is. Daarnaast zijn er nog andere factoren die er voor zorgen dat de instroom blijft stijgen: nieuwe ziektebeelden (autisme), toenemende bekendheid van de Wajong en een toenemend aantal leerlingen op het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs. De ontwikkeling van de instroom blijft daarom in hoge mate onzeker en zal vermoedelijk eerder tegen- dan meevallen.

Tabel 3. Wajong-prognose

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Raming 2007-II (Aantallen x1000)									
Beslissingen	12,7	14,0	17,5	19,3	18,7	18,4	18,1	17,9	17,7
Afwijzingen	3,3	3,5	3,9	4,5	4,3	4,2	4,2	4,1	4,1
Toekenningen	9,4	10,4	13,6	14,9	14,4	14,1	14,0	13,7	13,6
Beëindigingen	5,0	5,6	4,9	4,8	5,2	5,4	5,3	5,6	5,7
Lopend bestand	142,6	147,2	155,9	166,0	175,2	183,9	192,5	200,7	208,6
Uitkeringsjaren ⁸		143	149,6	159	169	177	186	194	202
Mutaties (%)									
Beslissingen	-	9,9	25,2	10,5	-3,1	-2,0	-1,1	-1,5	-0,9
Afwijzingen	-	6,5	10,5	14,4	-3,1	-2,0	-1,1	-1,5	-0,9
Toekenningen	14,1	11,2	30,2	9,4	-3,1	-2,0	-1,1	-1,5	-0,9
Beëindigingen	14,6	11,9	-13,5	-2,5	8,6	4,4	-1,0	5,2	1,0
Lopend bestand	3,2	3,2	5,9	6,5	5,6	5,0	4,7	4,2	4,0
Uitkeringsjaren	-	-	5,0	6,2	6,0	5,3	4,8	4,5	4,1
Raming 2007-I (Aantallen x1000)									
Beslissingen	12,7	14,0	17,5	17,2	16,3	16,7	16,9	16,8	16,7
Afwijzingen	3,3	3,5	3,9	4,0	3,8	3,8	3,9	3,9	3,8
Toekenningen	9,4	10,4	13,6	13,2	12,5	12,8	13,0	12,9	12,8
Beëindigingen	5,0	5,6	4,9	4,8	5,3	5,4	5,2	5,5	5,5
Lopend bestand	142,6	147,2	155,9	164,2	171,5	178,9	186,7	194,1	201,4
Uitkeringsjaren		143	148,9	157	165	172	180	187	194

⁸ De prognose van de uitkeringsjaren wordt geschat op basis van de ontwikkeling van het gemiddelde lopend en kan afwijken van de ramingen in de Fondsnota's. Ze is bedoeld om een vergelijking te kunnen maken met de prognoses van SZW.

In tegenstelling tot de instroom is de raming van de uitstroom tot 2010 vrijwel ongewijzigd. Vanaf 2010 is de raming van de instroom verhoogd onder invloed van de toenemende instroom. De aanpassingen in de aSB-procedures hebben voor de Wajong weinig invloed.

Verhoging van de instroom en verlaging van de uitstroom zorgt er automatisch voor dat het Wajongbestand in vergelijking met de vorige raming veel sneller stijgt. Het gat tussen in- en uitstroom bedraagt in 2007 zelfs 10.000. Eerst werd nog verwacht dat pas rond 2015 de 200.000-grens gepasseerd zou worden. Nu gebeurt dit echter in de loop van 2011. Verder moet opgemerkt worden dat de huidige instroomaantallen leiden op den duur tot een Wajongbestand van circa 400.000.

De ontwikkeling van de instroom is opnieuw naar boven bijgesteld. Als belangrijke reden hiervoor wordt verhoogde instroom vanuit de Bijstand aangegeven. Het lopend bestand stijgt door de bijstelling van in- en uitstroom sterker dan bij de vorige raming werd verwacht. De huidige instroom leidt op den duur tot een bestand van 400.000.

4. Prognose WAZ

De afschaffing van de WAZ betekent niet dat er geen instroom meer is. Er blijft de komende jaren sprake van een zekere instroom doordat er sprake blijft van heropende uitkeringen. Ten opzichte van het vorige raming zijn de veranderingen klein. De restinstroom is wat verhoogd ten opzichte van de vorige raming. En onder invloed van de veranderingen in de aSB-procedures is de uitstroom in de jaren 2008 en 2009 verhoogd. De invloed van aSB op de WAZ is echter niet groot zodat de aanpassingen beperkt zijn. Voor het overige gedraagt de ontwikkeling bij de WAZ zich conform de verwachtingen.

Tabel 4. Prognose WAZ

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Raming 2007-II (Aantallen x1000)									
Beslissingen	9,0	6,8	1,5	0,9	0,5	0,3	0,2	0,2	0,1
Afwijzingen	2,8	2,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Toekenningen	6,2	4,7	1,2	0,7	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1
Beëindigingen	6,6	6,9	7,3	5,8	5,4	4,7	4,2	3,9	3,6
Lopend bestand	55,5	53,4	47,3	42,2	37,2	32,8	28,8	25,1	21,6
Uitkeringsjaren ⁹			39,4	35	31	28	24	21	18
Mutaties (%)									
Beslissingen	-	-23,7	-78,1	-41,8	-42,7	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
Afwijzingen	-	-24,2	-88,1	-41,8	-42,7	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
Toekenningen	-10,0	-23,4	-73,7	-41,8	-42,7	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
Beëindigingen	-8,4	3,8	6,3	-19,7	-7,7	-12,5	-12,1	-5,8	-8,4
Lopend bestand	-0,7	-3,8	-11,3	-10,8	-11,8	-11,9	-12,1	-13,1	-13,9
Uitkeringsjaren	-	-	-8,8	-11,0	-11,0	-11,7	-12,0	-12,6	-13,5
Raming 2007-I (Aantallen x1000)									
Beslissingen	9,0	6,8	1,5	0,6	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1
Afwijzingen	2,8	2,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Toekenningen	6,2	4,7	1,2	0,5	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Beëindigingen	6,6	6,9	7,2	5,7	5,1	4,5	4,2	3,9	3,6
Lopend bestand	55,5	53,4	47,4	42,2	37,4	33,0	29,0	25,1	21,6
Uitkeringsjaren			39,2	35	31	27	24	21	18

Ten opzichte van de vorige raming zijn de verwachtingen nauwelijks bijgesteld.

⁹ De prognose van de uitkeringsjaren wordt geschat op basis van de ontwikkeling van het gemiddelde lopend en kan afwijken van de ramingen in de Fondsnota's. Ze is bedoeld om een vergelijking te kunnen maken met de prognoses van SZW.

Augustusbrief

In de begrotingscyclus is de augustusbrief het moment waarop de begrotingsruimte voor het volgende jaar definitief wordt vastgesteld. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid maakt ten behoeve daarvan ramingen van de beslissingen en uitkeringsjaren. Zij baseren zich daarbij op de juninota¹⁰ van UWV en op de nieuwe macro-economische vooruitzichten uit de Macro Economische Verkenningen van het CPB. De ramingen worden opgenomen in het zogenaamde 'light-model' dat wordt gebruikt om de financiële ruimte berekenen.

Tabel 5 Verschillen tussen UWV prognose en augustusbrief: WAO

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Prognose 2007-II (x 1000)						
Beslissingen	16	7	4	3	2	1
Uitkeringsjaren	487	452	413	378	344	311
Prognose SZW augustusbrief (x 1000)						
Beslissingen	10	6	2	1	1	1
Uitkeringsjaren	489	449	412	375	337	299
Verschil (x 1000)						
<i>Beslissingen</i>	6	1	2	2	1	1
<i>Uitkeringsjaren</i>	-2	3	2	3	7	12

WAO: In tabel 5 zijn de WAO-ramingen vergeleken met de actuele UWV-ramingen. De verschillen zijn klein, met uitzondering van het aantal beslissingen in 2007. Dit is het gevolg van verwachte extra instroom door de reparatieactiviteiten in het kader van aSB en het maatmanloon. De zijn niet opgenomen in de prognose van het aantal beslissingen van SZW. Ze zijn wel opgenomen in de prognose van de uitkeringsjaren. Na 2007 zijn er verschillen in instroom doordat in de nieuwe UWV-raming de beslissingen minder snel afnemen. De cumulatie van deze verschillen zorgt er voor dat op de middellange termijn de verschillen in uitkeringsjaren toenemen.

Tabel 6 Verschillen tussen UWV prognose en augustusbrief: WIA

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Prognose 2007-II (x 1000)						
Beslissingen	46	48	49	51	52	54
Uitkeringsjaren	27	47	66	85	104	122
Prognose SZW augustusbrief (x 1000)						
Beslissingen	64	64	64	64	64	64
Uitkeringsjaren	28	50	74	98	121	144
Verschil (x 1000)						
<i>Beslissingen</i>	-18	-16	-15	-13	-12	-10
<i>Uitkeringsjaren</i>	-1	-3	-8	-13	-18	-23

¹⁰ Juninota Financiële ontwikkeling UWV-fondsen 2007-2008

WIA: In tabel 6 zijn de WIA-ramingen vergeleken met de actuele UWV-ramingen. De verschillen zijn groot. Dat waren ze al bij de eerdere ramingen. De ramingen van SZW zijn wel verlaagd naar aanleiding van de juninota, maar ze blijven behoedzaam. Dat is een keuze van SZW. Omdat de UWV-ramingen ook opnieuw zijn verlaagd blijft het verschil groot. Opgemerkt moet worden dat de ramingen van UWV ook behoedzaam zijn en mogelijk bij de volgende ronde opnieuw verlaagd zullen moeten worden. Omdat de raming van de beslissingen van UWV fors lager is dan de raming van SZW wordt het verschil in uitkeringsjaren steeds groter.

Tabel 7 Verschillen tussen UWV prognose en augustusbrief: Wajong

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Prognose 2007-II (x 1000)						
Beslissingen	19	19	18	18	18	18
Uitkeringsjaren	159	169	177	186	194	202
Prognose SZW augustusbrief (x 1000)						
Beslissingen	16	16	16	16	16	16
Uitkeringsjaren	158	166	173	180	186	192
Vershil (x 1000)						
<i>Beslissingen</i>	3	3	2	2	2	2
<i>Uitkeringsjaren</i>	1	3	5	6	8	10

Wajong: In tabel 7 zijn de ramingen voor de Wajong vergeleken met de actuele UWV-ramingen. De verschillen worden vooral veroorzaakt doordat de ramingen van UWV opnieuw naar boven zijn bijgesteld. Doordat de instroom in de UWV structureel hoger is neemt het verschil in uitkeringsjaren in de loop der jaren steeds verder toe.

Tabel 8 Verschillen tussen UWV prognose en augustusbrief: WAZ

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Prognose 2007-II (x 1000)						
Beslissingen	1	0	0	0	0	0
Uitkeringsjaren	35	31	28	24	21	18
Prognose SZW augustusbrief (x 1000)						
Beslissingen	0	0	0	0	0	0
Uitkeringsjaren	36	32	28	24	21	17
Vershil (x 1000)						
<i>Beslissingen</i>	1	0	0	0	0	0
<i>Uitkeringsjaren</i>	-1	-1	0	0	0	0

WAZ: In tabel 8 zijn de ramingen voor de WAZ vergeleken met de actuele UWV-ramingen. De verschillen marginaal.

Bijlage A: Economische beeld en de populatie verzekerden

A1: Het economische beeld

De prognoses van de volumina zijn mede gebaseerd op de economische ontwikkeling. De economische ontwikkeling beïnvloedt de verzekerde populatie en de ontwikkeling van de werkloosheid. De belangrijkste economische grootheden die de grondslag vormen voor de verschillende basisprojecties zijn opgenomen in tabel A.1.

Tabel A.1 Uitgangspunten economische ontwikkeling voor de periode 2004 – 2012 (jaarlijkse groei in procenten)

Grootheden	2005	2006		2007		2008		2009-
		<i>vorige</i>	nieuw	<i>vorige</i>	nieuw	<i>vorige</i>	nieuw	2012
Bruto binnenlands product	1,5	3,0	3,0	2,75	2,7	2,75	2,5	1,8
Uitvoer (excl. energie)	6,8	8,1	7,9	6,75	7,0	8,0	7,5	
Inflatie	1,7	1,1	1,1	1,25	1,7	1,25	2,4	1,4
Loonsom, marktsector	1,3	1,3	1,3	2,5	2,5	4,25	4,5	3,8
Investerings, excl. Woningen	3,1	7,0	6,4	4,5	2,75	6,0	4,5	
Werkgelegenheid (arbeidsjaren)	-0,3	1,8	1,8	2,1	1,7	0,9	0,8	1)
Werkgelegenheid (personen)	0,0	2,3	2,3	1,75	2,25	1,25	(1,25)	
Werkloze beroepsbevolking (x1000)	483	413	413	355	340	315	315	2)

Bron: CPB, CEP 2007, april 2007, Nieuwsbrief juni 2007 en voorlopige cijfers MEV 2008. De CPB ramingen lopen tot en met 2011, voor 2012 is uitgegaan van hetzelfde niveau als in 2011.

1) Het CPB verwacht nog een lichte toename in 2009 van 0,2% en daarna vrijwel een stabilisatie.

2) De werkloosheid daalt in 2009 tot 306.000, om vervolgens weer toe te nemen tot 318.000 in 2010 en 329.000 in 2011.

Conjunctuur in 2007-2008

Voor 2007 en 2008 zijn de economische vooruitzichten gunstig, zij het dat groei van het BBP een fractie lager ligt dan in 2006. De meest recente schatting van het CBS geeft aan dat de groei van het bbp in het tweede kwartaal van 2007 2,4% bedraagt¹¹. Dit is vrijwel gelijk aan de groei in het eerste kwartaal. Ten opzichte van het vorige kwartaal groeide de economie met 0,2%. Dit percentage is het laagste in de afgelopen twee jaar. In de afgelopen twee jaar lag het groeipercentage tussen 0,6 en 0,9%. Het beeld van de conjunctuur is eind juni 2007 iets minder gunstig dan in de voorafgaande maanden. Dit komt onder meer doordat de consumptie minder hard is gegroeid. De consumptiegroei bleef achter door het lage gasverbruik. Hiertegenover staan een gelijkblijvende uitvoergroei. De investeringen zijn in het tweede kwartaal gestegen, maar minder sterk dan in de twee voorgaande kwartalen.

Omslag ontwikkeling werkgelegenheid en werkloosheid zet door in 2007 en 2008

De werkgelegenheid in de marktsector stijgt in 2007 naar verwachting met 1,7%. In 2008 vlakt deze stijging wat af, maar omdat de werkgelegenheid sneller toeneemt dan het arbeidsaanbod blijft de werkloosheid dalen, tot 4% in 2008.

¹¹ CBS, persbericht, 14 augustus 2007

Conclusie

Het CPB heeft de groeiverwachtingen licht naar beneden bijgesteld ten opzichte van de vorige prognose, maar de economische vooruitzichten voor Nederland blijven naar verwachting tot eind 2008 gunstig.

A2: de populatie verzekerden

De verzekerde populatie (loontrekkenden) speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van het aantal arbeidsongeschikten bij de WAO en de WIA. Gegeven de instroomkans wordt de instroom vooral bepaald door de ontwikkeling van de verzekerde populatie. In tabel A.2 is de ontwikkeling van de verzekerde populatie weergegeven voor de periode 2006-2012. De trendmatige stijging van de verzekerde populatie was door de slechte economische ontwikkeling in 2003 en 2004 onderbroken. Vanaf 2005 neemt de verzekerde populatie echter weer toe.

Tabel A.2 Basisprojectie voor UWV voor de verzekerde populatie

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Verzekerde populatie	1,2	2,0	2,1	1,6	1,2	0,9	0,0
Populatie 18-jarigen	0,0	-0,7	1,0	3,9	-0,2	-1,3	-1,0

Voor de WAJONG is de populatie 18-jarigen een belangrijke factor. Verreweg de meeste jonggehandicapten stromen in rond hun 18^e jaar. Uit de CBS-prognose van de bevolking blijkt dat de populatie 18-jarigen na 2009 af gaat nemen. Ook in 2007 wordt een lichte afname verwacht. Ten opzichte van de vorige raming is de ontwikkeling licht bijgesteld.

Ten opzichte van de vorige kwartaalraming zijn de ramingen van de verzekerde populatie en van de populatie 18-jarigen licht bijgesteld.

Bijlage B: De uitgangspunten voor de WAO

De periode 2005-2012 is een bijzondere periode voor de WAO. In deze periode vinden de gecombineerde effecten van de volgende drie verschillende gebeurtenissen plaats:

- De verlenging van de ZW-periode (VLZ) van een naar twee jaar.
- De aanscherping van het schattingsbesluit (aSB) vanaf 1 oktober 2004.
- De invoering van WIA in 2006.

De opsplitsing van arbeidsongeschiktheid in twee wetten betekent dat ook de prognose uiteenvalt in twee deelprognoses: een prognose van de WAO en een prognose van WIA. Deze bijlage behandelt de uitgangspunten voor de WAO-prognose.

A) De instroom

Door de afschaffing van WAO bestaat de instroom in 2006 e.v. vooral uit een restant van rechten (overloop) die al eerder waren ingegaan maar nu pas tot uitkeringen komen en uit zogenaamde heropende uitkeringen. Voor de overloop uit oudere jaren (vooral 2004 en 2005) geldt dat deze snel afneemt. In de prognose wordt gestuurd via het instroompatroon. Voor een gegeven jaarcohort geldt dat circa 80% geteld wordt in het kalenderjaar dat het recht wordt toegekend, 18% een jaar later en 2 % twee jaar later. De overloop van 2004 in 2006 is dus nog maar 2%. In 2007 is er naar verwachting geen overloop meer.

De zogenaamde heropeningen zijn afhankelijk van de uitstroom wegens herstel of herbeoordeling. Het zijn mensen waarvan de uitkering is beëindigd omdat ze bijvoorbeeld weer aan het werk zijn gegaan, maar waarvan na een tijd blijkt dat het niet lukt. Ze vallen dan weer terug in de uitkering. Het grootste deel herleeft binnen een jaar (75%). Het aantal heropeningen is in de prognose gekoppeld aan de prognose van de uitstroom wegens herstel en herbeoordeling. Naarmate het WAO-bestand veroudert (er is geen nieuwe instroom meer) zal de uitstroom wegens herstel en herbeoordeling gaan dalen. Het aantal heropeningen zal daarmee ook gaan dalen, zij het met een vertraging.

In 2007 zullen een tweetal reparatieacties doorgevoerd worden: herbeoordeling van de onder aSB al herbeoordeelde 45-plussers en de hernieuwde beoordeling van aanvragen naar aanleiding van het afschaffen van de maximering van het maatmanloon. Deze leiden tot extra instroom. De verwachting is dat de herbeoordeling van de herbeoordeelde 45-plussers (15.000) leidt tot 4.250 extra instroom in 2007. Verder zullen naar verwachting 30.000 aanvragen opnieuw beoordeeld worden in kader van de het afschaffen van de maximering van het maatmanloon. Daarbij zijn naar verwachting 9.000 (30%) afwijzingen. Waarschijnlijk zullen daarvan 900 (10%) alsnog een WAO-uitkering krijgen in 2007. Per saldo neemt de instroom in 2007 daardoor met 5.150 toe.

B) De herbeoordelingen in het kader van aSB

De aanscherping van het schattingsbesluit heeft twee effecten. Enerzijds daalt de instroom vanaf 1 oktober 2004 omdat de toelatingseisen zijn aangescherpt. Anderzijds daalt het zittende bestand doordat tussen 1 oktober 2004 en 1 april 2009 iedereen jonger dan 50 jaar, voor zover niet behorend tot groep oud-, midden-, of nieuw recht¹², wordt herkeurd.

¹² Een viertal groepen zijn buiten de herbeoordelingsoperatie gehouden. De eerste twee groepen zijn mensen met een zogenaamd oud en middenrecht. Dat zijn mensen die al voor 1987 (oud recht) of 1993 (midden recht) een uitkering hadden en geboren zijn voor 1948. Deze mensen zijn inmiddels ook ouder

Ten opzichte van de vorige raming zijn de aSB-procedures bijgesteld. De wijziging van de procedures rond de herbeoordelingen in het kader van aSB houdt in dat eerst de leeftijdsgroep 45-plus die al herbeoordeeld was opnieuw wordt beoordeeld, maar nu op basis van het oude schattingsbesluit. Ook wordt voorrang gegeven aan de beoordelingen die voortvloeien uit het opheffen van de maximering van het maatmanloon. Dat betekent dat de overige aSB herbeoordelingen in de tweede helft van de 2007 beperkt in omvang zullen zijn. De resterende herbeoordelingen worden uitgevoerd in 2008 en begin 2009.

Tabel B.1 Werkaanbod herbeoordelingen aSB, WAO

	2005 ¹³	2006	2007	2008	2009	Totaal
Aantallen nieuw	90.417	90.639	40.000	59.600	17.400	298.000
Aantallen oud	90.417	90.639	83.600	20.900	-	285.566

Bron: Divisie AG, UWV

Voor het effect van de herbeoordelingen op de uitstroom gaan we uit van de parameters uit tabel B.2. Deze zijn gebaseerd op de realisaties over de eerste helft van 2007. Uit de tabel blijkt dat het effect van aSB inmiddels vrijwel gehalveerd is, mede onder invloed van de oudere leeftijdscohorten.

Tabel B.2 Procentuele verdeling naar AO-klasse voor herbeoordelingen, gecorrigeerd voor populatieverschillen.

	Verdeling na herbeoordeling				Totaal
	80/100%	35-80%	15-35%	<15%	
aSB-parameters 2007-II					
Voor herbeoordeling					
80/100%	79	6	4	11	100
35-80%	16	49	18	18	100
15-35%	8	6	52	34	100
Totaal	55	13	15	17	100
aSB-parameters 2007-I					
Voor herbeoordeling					
80/100%	63	7	5	25	100
35-80%	12	38	19	32	100
15-35%	5	4	40	52	100
Totaal	43	12	14	31	100

De leeftijdsgroep 45-plus wordt niet herbeoordeeld op basis van het nieuwe schattingsbesluit maar op basis van het oude schattingsbesluit. We gaan er van uit dat het effect hiervan de helft is van de herbeoordelingen op basis van aSB.

dan 50 jaar. De derde groep wordt gevormd door mensen die op 1/10/2004 ouder dan 50 jaar waren. De vierde groep bestaat uit mensen voor wie de uitkering inging na 1 oktober 2004. Deze vallen bij de claimbeoordeling al onder het nieuwe schattingsbesluit.

¹³ Tot en met december 2005.

Inmiddels is vastgesteld (UKV 2005-IV, 2006-I) dat het effect van de herbeoordelingen voor een deel te niet worden gedaan doordat er verdringing optreedt. De herbeoordelingsoperatie brengt met zich mee dat er minder mensen uitstromen wegens herstel. Om die reden is de "normale" uitstroomkans (de uitstroomkans om redenen anders dan herbeoordeling) met 10% verlaagd in 2007.

De uitvoeringsdoelstellingen met betrekking tot de herbeoordelingen zijn bijgesteld. De herbeoordelingsperiode is verlengd tot 1 april 2009. Verder wordt de leeftijdsgroep 45-plus herbeoordeeld op basis van het oude schattingsbesluit. Naar aanleiding van de realisaties zijn de parameters die het effect van aSB weergeven aangepast. Het percentage volledige afschattingen is vrijwel gehalveerd. Het percentage volledige afschattingen voor de 45-plus groep wordt bovendien gesteld op de helft van het effect bij de aSB.

Bijlage C: WIA

Per 1/1/2006 is de WIA ingevoerd. Omdat er nog geen beschikbare instroomcohorten voor de WIA zijn wordt voor het schatten van de ontwikkeling van de instroom de WAO instroomcohort¹⁴ uit 2004 als uitgangspunt (basis) genomen. Voor de WIA instroomcohorten worden dezelfde demografische ontwikkelingen verondersteld als voor de WAO instroomcohorten. Waar mogelijk worden de gegevens uit de WAO vervangen of aangevuld met de realisaties uit de WIA.

De omvang van de instroomcohort wordt berekend op basis van de WAO-cohort 2004. De parameters daarvoor zijn deels afgeleid uit de WAO-uitstroom in het eerste WAO-jaar (VLZ) en de EWT-beoordelingen, en deels uit de WIA-realisaties. De WAO-parameters die omvang en verdeling van de instroomcohort bepalen zijn de volgende:

- Het effect van aSB volgt uit einde wachttijd beoordelingen (EWT): 12,1%
- De groep arbeidsongeschikten met 15-35% AO, volgens EWT beoordelingen: 17,0%

Tabel C.1 Verdeling beslissingen WIA eerste helft 2007

	Aantal	Verdeling	Verdeling vorige raming
Aanvragen	20.067		
<i>Afwijzingen</i>	<i>8.421</i>	<i>44,6</i>	<i>49,0</i>
<i>Toekenningen</i>	<i>10.442</i>	<i>55,4</i>	<i>51,0</i>
Beslissingen	18.863	100,0	100,0
<i>Betalingen¹⁵</i>	<i>11.373</i>		
Toekenningen	10.442	100,0	100,0
80/100	7.544	72,2	70,5
Duurzaam	1.729	22,9	23,2
Duurzaam, geringe kans	536	7,1	6,7
Niet duurzaam	5.279	70,0	70,1
35/80	2.898	27,8	29,5

Naast de bovengenoemde parameters is er een set parameters die inmiddels afgeleid wordt van de WIA-realisaties (tabel C.1):

- Het aandeel volledig arbeidsongeschikten bedraagt 72%. Dit is licht bijgesteld .
- Het aandeel duurzaam arbeidsongeschikten: 23% (was 23%) van het aantal volledig arbeids-ongeschikten.
- Het aandeel volledig arbeidsongeschikten met een geringe herstelkans. 9,2% (was 8,6% in de vorige raming).

¹⁴ Het gaat hier om **structurele** grootheden; d.w.z. op transactiebasis. Inherent aan het proces is er op realisatiebasis (kasbasis) altijd vertraging. Deze vertraging heeft vooral consequenties voor de aanloopfase. Verder zijn de toekenningen als vertrekpunt van de berekeningen genomen. Het aantal beslissingen wordt berekend door daar de afwijzingen bij op te tellen.

¹⁵ Betalingen omvatten naast de toekenningen ook de voorschotten.

Het totale afwijzingspercentage over de eerste helft van 2007 komt uit op 45%. Het daalt licht. NB, het betreft hier de claimbeoordelingen. Ten opzichte van het aantal betalingen (inclusief voorschotten) is het percentage lager (42,5%).

Uit de realisaties kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De parameters die worden afgeleid uit de WIA-realisaties geven een stabiel beeld.
- De omvang van de instroom blijft over de eerste helft van 2007 blijven achter bij de eerdere verwachtingen.
- Het aandeel duurzaam volledig arbeidsongeschikten (23%) blijft sterk afwijken van het verwachte aandeel op basis van de uitstroomkans in de WAO¹⁶ (74%).

Omdat de omvang van de instroom over de eerste helft van 2007 niet meer binnen de bandbreedte van de eerdere prognose blijft wordt de effect van VLZ verhoogd tot 30%. Mogelijk dat bij de volgende raming het percentage verder wordt verhoogd naar 35%

Conclusie: De meeste parameters geven een stabiel verloop over 2007. De ontwikkeling van de WIA blijft echter achter bij de eerdere verwachtingen. Naar aanleiding hiervan wordt het effect van de VLZ verhoogd naar 30%. De overige parameters zijn marginaal aangepast.

Voor de prognose leiden de conclusies tot de volgende parameters:

- a. Het effect van VLZ wordt verhoogd naar 30%.
- b. Het effect van aSB blijft gehandhaafd op 12,1% van de basis toekenningen na VLZ.
- c. Het percentage arbeidsongeschikten met 15-35% AO blijft gehandhaafd op 17,0% van de toekenningen na VLZ.
- d. Het aandeel gedeeltelijk arbeidsongeschikt (35/80% AO) wordt verlaagd naar 28%.
- e. Het aandeel duurzaam arbeidsongeschikten exclusief geringe kans bij instroom wordt 23% van de groep volledig arbeidsongeschikten.
- f. Het aandeel volledig arbeidsongeschikten met geringe kans op herstel bij instroom wordt 9,2% van het aantal niet duurzaam volledig arbeids-ongeschikten aandeel plus het aandeel volledig arbeidsongeschikten met geringe kans op herstel.
- g. Het afwijzingspercentage t.a.v. de betalingen wordt verlaagd naar 42,5%.

Structurele instroom. Als we bovenstaande parameters gebruiken om de structurele WIA instroomcohort af te leiden levert dat het beeld op in tabel C.2. Uitgangspunt is de WAO-instroom in 2004: 59.207. Hierin is echter ook nog overloop uit oudere jaren (ca. 2.300) opgenomen. Bovendien zijn er bijna 5.900 heropende uitkeringen opgenomen. De omvang van de verwachte instroom van eerste betalingen (inclusief voorschotten) op transactiebasis bedraagt 51.100. Dit is de basis voor de instroomprognose.

De structurele instroom is ten opzichte van de vorige kwartaalraming verlaagd. Omdat daarnaast het afwijzingspercentage verlaagd is naar 42,5% bedraagt is het structurele aantal beslissingen nog maar ruim 44.000. Het structurele aantal beslissingen heeft betrekking op de instroomcohort van 2004. Onder invloed van verandering in omvang en samenstelling in de verzekerdenpopulatie (zie bijlage A) nemen risicopopulatie en instroomkans geleidelijk toe

¹⁶ Het aandeel duurzaam is bepaald op basis van de historische blijfkansen na vijf jaar: het percentage dat niet binnen vijf jaar uitstroomt wegens herstel of wegens herbeoordeling".

en neemt ook dus ook de structurele omvang toe. Bovendien neemt het aantal heropeningen geleidelijk toe naarmate er meer uitstroom is.

Tabel C.2 Structurele instroom WIA (aantallen x 1000)¹⁷

Omschrijving	2007-I	2007-II	Toelichting
Beslissingen totaal pré aSB	81,5	81,5	WAO 2004
Afwijzingen pré aSB (30,1%)	24,4	24,4	Idem
Instroombasis	57,1	57,1	Idem
- Eerste betalingen	51,1	51,1	Idem
- Heropeningen	5,9	5,9	Idem
Betalingen			
Eerste betalingen	51,1	51,1	WAO 2004
Af: effect VLZ	(-25,0%) -12,8	(-30,0%) -15,3	Conclusie a)
Toekenningen na VLZ	38,8	35,8	
Af: effect aSB	(-12,1%) -4,6	(-12,1%) -4,3	Conclusie b)
Toekenningen na aSB	33,7	31,4	
Af: effect 15-35% AO	(-17,0%) -6,5	(-17,0%) -6,1	Conclusie c)
Betalingen WIA	27,2	25,4	Structureel
Afwijzingen WIA	22,4	18,7	Structureel
Beslissingen WIA	49,6	44,1	Toek + Afwz + Voors.
Afwijzingspercentage	45%	42,5%	Conclusie g)

Instroomverdeling. Nu we een uitspraak gedaan hebben over de structurele omvang van de instroom komen we tot het vraagstuk van de verdeling van die instroom over IVA en WGA. Er zijn drie belangrijke problemen die opgelost moeten worden. Twee ervan betreffen de interne WIA-stromen en de derde betreft de uitstroomkans in WIA.

Probleem I. Het belangrijkste probleem betreft de uitkomst van de toepassing van het duurzaamheidsprotocol. Gesteld wordt dat maar 22% van de toekenningen duurzaam is (exclusief geringe kans groep). Als we afzien van mogelijke aanloopeffecten contrasteert dit sterk met de verwachte uitstroomkans na vijf jaar. Op basis van de WAO-ervaringen weten we dat maar 26% van de volledig arbeidsongeschikten binnen vijf jaar uitstroomt wegens herstel (of herbeoordeling). Als dit ervaringsfeit toegepast mag worden op de WIA (en er zijn geen redenen om te veronderstellen dat dit niet mag) dan betekent het dat, rekening houdend met uitstroom wegens pensionering en overlijden, circa de helft van de volledig arbeidsongeschikten in WGA na vijf jaar nog steeds volledig arbeidsongeschikt is.

Uit verschillende analyses komt naar voren dat de arbeidsongeschikten in IVA een zodanig ziektebeeld hebben dat er zo goed als geen kans is dat zij herstellen. Ook blijkt dat WGA-populatie een aanzienlijke groep mensen met ernstige ziektebeelden kent. Verder geldt dat een belangrijk deel voorlopig is ingedeeld als niet duurzaam. Gegeven deze constatering kan uitgegaan worden van twee ontwikkelingen: er zal geen stroom van IVA naar WGA zal plaatsvinden, en er kan een stroom van WGA naar IVA verwacht worden. In welke mate en wanneer weten we echter niet. Er zijn geen ervaringsfeiten waar we dit aan kunnen relateren. Dat betekent dat we wel een op empirie gebaseerde prognose kunnen maken van

¹⁷ Structurele instroom WIA zonder rekening te houden met demografische effecten.

de omvang van de instroom, maar niet van de verdeling IVA/WGA. Omdat we geen op empirie gebaseerde prognose kunnen maken van de verdeling IVA/WGA moeten we uitgaan van een scenario, het zogenaamde uitvoeringsscenario dat hieronder beschreven is.

- Het uitvoeringsscenario: de volledig arbeidsongeschikten in WGA worden in de loop de tijd meerdere keren opgeroepen voor een herbeoordeling. De eerste keer wordt iedereen opgeroepen in kwartaal vijf en zes. In het derde jaar wordt 70% voor de tweede keer opgeroepen, en de laatste keer wordt in het vijfde jaar van die groep nog eens 30% opgeroepen. Verder vinden er voor deze groep geen professionele herbeoordelingen plaats. De eerste keer dat mensen worden opgeroepen zal voor 5% de mate van arbeidsongeschiktheid verlaagd worden naar minder dan 35%, 1/3^e wordt duurzaam arbeidsongeschikt en gaat over naar IVA en de rest verandert niet. De tweede keer dat de nog aanwezigen worden opgeroepen vindt er geen uitstroom plaats wordt de helft duurzaam arbeidsongeschikt en gaat over naar IVA. De derde keer dat de nog aanwezigen worden opgeroepen gebeurt hetzelfde.

Inmiddels wijzen de eerste gegevens er op dat de beweging van IVA naar WGA plaatsvindt, maar tot nu toe achterblijft bij de eerder verwachte omvang. Hoewel we het gedefinieerde scenario blijven hanteren stellen we het op een punt bij: de doorstroom naar IVA naar aanleiding van de eerste herbeoordeling wordt gehalveerd (1/6^e tegen 1/3^e in de vorige raming. Het scenario ziet er nu als volgt uit:

Omdat we nog geen op empirie gebaseerde prognose kunnen maken van de verdeling IVA/WGA is er een scenario gedefinieerd. De eerste resultaten geven aan dat de doorstroom achterblijft bij de verwachtingen. Naar aanleiding daarvan stellen we de parameter die de doorstroom naar IVA naar aanleiding van de eerste herbeoordeling stuurt bij: de parameter wordt gehalveerd.

Probleem II. Door het verhogen van de toegangdrempel van 15% AO naar 35% AO valt een deel van de arbeidsongeschiktenpopulatie in vergelijking met de WAO buiten de WIA. Daarmee worden twee stromen extern die eerst intern waren: de stroom van 15-35% AO naar meer dan 35% AO, en de stroom vanuit WIA naar 15-35% AO. Voor de eerste geldt voor WIA dat als het ziektebeeld verslechtert er geen wachttijd is. Bij het bepalen van de structurele instroom in tabel B2 was met deze stroom geen rekening gehouden. Voor de tweede geldt dat de WAO-uitstroom gedefinieerd is als een verlaging van de mate van arbeidsongeschiktheid tot minder dan 15% AO. Als uitstroom gedefinieerd wordt als een verlaging van de mate van arbeidsongeschiktheid tot minder dan 35% AO moeten de uitstroomkansen worden verhoogd.

Uit analyse van de post-aSB instroom¹⁸ in de WAO uit de periode november 2004 – januari 2005 blijkt dat binnen 12 maanden ongeveer 9% van de groep 15-35% AO in klasse is verhoogd; 2/3 daarvan werd volledig arbeidsongeschikt is geworden. Gegeven dat de groep 15-35% AO structureel circa 6.500 omvat per jaar (tabel C.2) betekent dit structureel een extra instroom van circa 600: een verhoging van de invalideringskans met 2%. Uit de analyse blijkt ook dat de stroom vooral geconcentreerd in het tweede half jaar. In modeltermen betekent dit dat we invalideringskans in 2006 en 2007 met 1% verhogen.

¹⁸ Onder de post-aSB instroom wordt begrepen de instroom in de WAO die ingestroomd is onder de voorwaarden van het aangescherpte schattingsbesluit.

Uit dezelfde analyse blijkt dat de stroom vanuit de WIA-groep (>35% AO) naar de klasse 15-35% AO binnen een jaar 3,5% van de instroom bedroeg, waarvan circa 6% van de groep 35-80% AO en 2,5% vanuit de groep 80-100% AO. Afgezet tegen de structurele instroom uit tabel C.2 geeft dit een extra uitstroom van 1.000. Het uitstroompercentage na een jaar bedroeg in de WAO 16.5%. Als we rekening houden met deze extra uitstroom stijgt het uitstroompercentage naar 20%. In modeltermen leidt dit tot een verhoging van de uitstroomkans uit WGA met afgerond 20% (3,5/16,5), waarvan 10% in 2006 en nog eens 10% in 2007.

Door het verhogen van de toegangsdrempel van 15% AO naar 35% AO worden twee extra stromen gecreëerd in vergelijking met de WAO. Deze stromen betekenen enerzijds meer instroom en anderzijds meer uitstroom. De stromen heffen elkaar niet op. In het eerste jaar is de uitstroom groter dan de instroom. Om rekening te houden met de extra instroom wordt de invalideringskans in 2006 en 2007 met 1% verhoogd. Om rekening te houden met de extra uitstroom wordt de uitstroomkans in 2006 en 2007 met 10% verhoogt. Dit is in de ramingen verwerkt. T.o.v. de vorige raming zijn deze uitgangspunten niet gewijzigd.

Probleem III. Totdat er voldoende realisaties zijn, zijn de uitstroomkansen gebaseerd op de WAO. Uit de realisaties blijkt voorlopig dat de uitstroomkansen veel lager zijn dan eerder werd aangenomen. WAO-uitstroom kansen zijn daarom naar rato van het verschil tussen de prognose voor 2006 en de realisaties voor 2006 aangepast. In vergelijking met de vorige raming is dit niet veranderd.

Ten opzichte van de vorige raming zijn de uitstroomkansen niet aangepast.

Bijlage D: De Wajong

Voor de Wajonginstroom zijn andere factoren van belang dan voor de WAO/WIA, nl.:

- a. De ontwikkeling van de risicopopulatie.
- b. De ontwikkeling van het aantal heropende uitkeringen
- c. De invoering van aSB.
- d. Overige ontwikkelingen

A) De ontwikkeling van de risicopopulatie

De risicogroep voor de WAJONG is de groep 18-jarigen in Nederland. De ontwikkeling van de populatie 18-jarigen is gebaseerd op de bevolkingsprognose van het CBS. Ten opzichte van de vorige raming is deze licht gewijzigd.

B) De ontwikkeling van het aantal heropende uitkeringen

De laatste jaren was er sprake van een toename van het aantal heropening met gemiddeld 1,8%, gerekend t.o.v. de totale instroom. De laatste tijd zien we echter een stabilisatie. Voor 2007 e.v. gaan we daarom uit van een nulgroei. Dit is niet gewijzigd.

C) De invoering van aSB

Het nieuwe schattingsbesluit heeft twee effecten. Enerzijds worden de toelatingseisen voor nieuwe instroom aangescherpt. Anderzijds verandert het zittend bestand doordat iedereen jonger dan 50 jaar, voor zover niet behorend tot groep oud- of middenrecht, wordt herkeurd. De herbeoordelingsoperatie zou plaats vinden in de periode oktober 2004 – 1 april 2008. Inmiddels is de periode verlengd tot 1 april 2009. Bovendien wordt de leeftijdsgroep 45-plus herbeoordeeld op basis van het oude schattingsbesluit. Voor de Wajong heeft dit echter weinig gevolgen.

Tabel D.1 Werkaanbod herbeoordelingen aSB, WAJONG

	2005 ¹⁹	2006	2007	2008	2008	Totaal
Aantallen nieuw	31.626	13.059	7.100	7.100	1.800	60.685
Aantallen oud	31.626	13.059	12.800	3.200	-	60.685

Bron: Divisie AG, UWV

M.b.t. de eerste claims zijn de uitgangspunten niet bijgesteld: aSB heeft geen effect op de instroom. Verder zijn de uitvoeringsdoelstellingen voor de herbeoordelingen zijn naar aanleiding van de realisaties en de veranderingen bijgesteld (D.2). Voor het effect van de herbeoordelingen op de uitstroom gaan we uit van de parameters uit tabel D.2 (uit de periode juli – oktober 2005). Deze parameters zijn niet bijgesteld t.o.v. de vorige raming.

Tabel D.2 Procentuele verdeling naar AO-klasse voor herbeoordelingen

	Volledig AO	Gedeeltelijk AO	Geen AO	Totaal
AO-klasse voor herbeoordeling				
Volledig AO	90,9	1,7	7,5	100,0
Gedeeltelijk AO	21,1	46,7	32,2	100,0
Totaal	88,7	3,1	8,2	100,0

¹⁹ Tot en met december 2005

D) Overige ontwikkelingen

Onder de overige ontwikkelingen vallen de epidemiologische ontwikkelingen die van invloed zijn op de invalideringskans van jonggehandicapten, omgevingseffecten zoals overheveling van bijstandsgerechtigden, toenemende aandacht voor speciale scholen, en bewegingen in het administratieve proces.

Tabel D.3: Instroomcohorten eerste claims

Cohort	Aantal	Mutatie (%)
2003	7.204	3,9
2004	8.438	17,1
2005	10.220	21,1
2006	(12.329) 12.700	24,3

Tussen haakjes staan de aantallen van de vorige raming

De prognose van de instroomcohort 2006 is bijgesteld tot 12.700. De verwachting is dat de gestegen instroom vanuit de Bijstand voor het grootste deel eenmalig is omdat het vooral een screening van het bestand betreft. We weten echter niet wanneer het effect van deze screening voorbij is. Voorlopig gaan we er vanuit dat het effect pas na 2008 wegvalt. De toegenomen screening aan de poort van de Bijstand zal echter ook tot een permanente verhoging leiden. In welke mate weten we niet. Bovendien zijn er nog andere factoren die een opwaartse druk op de instroom uitoefenen. Daarom corrigeren we niet volledig voor de gestegen invloed van de Bijstand en verlagen we voorlopig de invalideringskans in 2009 met maar 10% en. De instroomcohort valt daarmee niet terug tot het niveau van 2005 maar zakt tot 11.400. De ontwikkeling van de instroom blijft echter erg onzeker.

In vergelijking met de vorige raming (2006-II) zijn de uitvoeringsdoelstellingen met betrekking tot de herbeoordelingen gewijzigd en is de omvang van de basiscohort naar boven bijgesteld. Bovendien vermindert de invloed van de doorstroom vanuit de Bijstand pas in 2009.

Bijlage E: De Waz

Voor de WAZ-instroom zijn de volgende factoren van belang:

- a. Per 1 augustus 2004 is de WAZ afgeschaft.
- b. De invoering van aSB

A) Afschaffing van de WAZ

De afschaffing van de WAZ betekent dat per 1 augustus 2005 geen nieuwe eerste claims meer instromen. Wel is er daarna nog sprake van overloop en herleving van oude rechten. In vergelijking met de vorige raming zijn de uitgangspunten daarvoor niet veranderd.

B) Aanscherping schattingsbesluit

De aanscherping van het schattingsbesluit heeft twee effecten. Enerzijds zijn de toelatingseisen voor nieuwe instroom aangescherpt. Omdat er echter nog nauwelijks nieuwe instroom is zijn de gevolgen hiervan beperkt. Anderzijds verandert het zittend bestand, omdat iedereen jonger dan 50 jaar, voor zover niet behorend tot groep oud- of middenrecht, wordt herkeurd. Inmiddels is de periode waarin de herbeoordeling wordt uitgevoerd verlengd tot 1 april 2009. Bovendien wordt de leeftijdsgroep 45-plus herbeoordeeld op basis van het oude schattingsbesluit. Ten opzichte van de vorige kwartaalraming zijn de uitvoeringsdoelstellingen gewijzigd (E.1).

Tabel E.1 Werkaanbod herbeoordelingen aSB, WAZ

	2005	2006	2007	2008	2008	Totaal
Aantallen nieuw	2.940	4.316	2.500	2.500	600	12.800
Aantallen oud	2.940	4.316	4.400	1.100	-	12.800

Bron: Divisie AG, UWV

Voor het effect van de herbeoordelingen op de uitstroom gaan we uit van de parameters uit tabel E.2. Deze zijn gebaseerd op de realisaties over de periode juli – oktober 2005. Deze parameters zijn niet bijgesteld t.o.v. de vorige raming. Voor de leeftijdsgroep 45-plus die herbeoordeeld worden onder het oude schattingsbesluit gaan we er echter vanuit dat de afschattingspercentages de helft is van de aSB-herbeoordelingen.

Tabel E.2 Procentuele verdeling naar AO-klasse voor herbeoordelingen

	Volledig AO	Gedeeltelijk AO	Geen AO	Totaal
AO-klasse voor herbeoordeling				
Volledig AO	65,0	11,9	23,1	100,0
Gedeeltelijk AO	9,2	39,1	51,7	100,0
Totaal	40,7	23,8	35,5	100,0

Ten opzichte van de vorige raming zijn de uitgangspunten met betrekking tot aSB gewijzigd.